

Nr 769

Av herr **Johansson** i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 168, med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 168 har departementschefen i enlighet med fastighetsägarkraven föreslagit en successiv avveckling av hyresregleringslagen. Lagen har bestått sedan början av 40-talet, och de missförhållanden på bostadsmarknaden, som föranledde lagen, består alltjämt och har ytterligare förvärrats. Alla prognoser om utvecklingen på bostadsmarknaden går ut på att bostadsbristen kommer att bestå under det närmaste årtiondet och längre. Bostadsbyggandets relativa andel i de samlade investeringarna har sjunkit från 29,8 % år 1946 till 19,8 % år 1955. Kreditrestriktionerna och statsmakternas inflationspolitik fortsätter att hålla tillbaka bostadsproduktionen. Då sålunda bostadsnöden kan väntas bestå under avsevärd tid, talar alla skäl emot en avveckling av det skydd för hyresgästerna, som hyresregleringslagen ger. Den bör enligt vår mening bibehållas och inarbetas i den allmänna hyreslagen.

Kungl. Maj:t har i propositionen föreslagit en successiv avveckling genom att hyresregleringen upphäves i statsbelånade hus samt på sådana orter, där läget på hyresmarknaden icke kräver fortsatt reglering. Denna begynnande avveckling ligger i linje med den ekonomiska politik, som minskar ner det statliga stödet till bostadsbyggandet och alltmer lämnar fältet fritt för den privata spekuleringen i bostadsnöden.

Regeringen har icke lystrat till bostadsstyrelsens varning mot en avveckling av hyresregleringslagen, innan en reserv av moderna hyreslägenheter uppkommit, och inte heller till dess konstaterande att det för barnfamiljernas del är särskilt angeläget att uppsägningsskyddet består tills knappheten på bostäder är hävd, eftersom en avveckling under bestående bostadsbrist bl. a. skulle medföra avsevärda hyresstegringar, framför allt på moderna lägenheter.

Ett beslut om avveckling av regleringen på en enskild ort, som kan framdrivas helt godtyckligt av en kommunal majoritet, torde inte bara medföra en avsevärd hyresstegring på ifrågavarande ort. Så som bostadsproduktionen är konstruerad skulle det säkert medföra spekulationsbetonade åtgärder från byggmästarhåll, som kunde använda den "fria" orten

som operationsfält. I likhet med vad hovrätten över Skåne och Blekinge framhållit i sitt remissyttrande anser vi det allt annat än tilltalande, att en avveckling genomföres "såsom ett rent experiment, trots faran för avsevärda olägenheter för enskilda".

De redan beslutade hyreshöjningarna har redan vållat svåra påfrestringar för de mindre bemedlades ekonomi. En successiv avveckling av hyresregleringen mitt under den svåra bostadsbristen kommer att ytterligare driva hyrorna i höjden, att öka spekulationen i bostadsnöden och otryggheten bland hyresgästerna. Det finns inga skäl att börja avveckla en lag, som utgjort ett värdefullt skydd för hyresgästerna under 15 krisår på bostadsmarknaden och som torde vara behövlig minst lika länge till. Tvärtom bör dess bestämmelser inarbetas i den allmänna hyreslagen.

Det förslag till lag om besittningsskydd, som samtidigt framlagts och där man hänvisar missnöjda hyresgäster att föra talan inför allmän domstol, utgör icke någon godtagbar ersättning för det skydd, som hyresregleringslagen ger. Å andra sidan utgör de föreslagna ändringarna i §§ 3 och 8 a) av hyresregleringslagen en förbättring, varför Kungl. Maj:ts förslag i dessa punkter bör bifallas.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m. avslår Kungl. Maj:ts ändringsförslag till §§ 1 och 26.

Stockholm i april 1956

Gustav Johansson

Knut Senander

H. Hagberg

Gerda Nilsson

Helmer Holmberg
